

Előfizetési árak:
Évesre 16.— P
Félévre 8.— P
H. kir. postatakarékpénztári
csokaszámja száma 38990
A hirdetés díj mm-
ként 32 fillérrel előre
fizetendő. Szöveg
két annak duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Epest
VI, Aradi u. 11. sz.
IV. emelet 4. (Lift)
— Téréz körútnál —
Tel.: Aut. 168—98
Lap megjelenés
minden hétfőn és 15-én.

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávéipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérérdekeket képviselő lap

Popper Mór és Lipórt. bornagykereskedés

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Telefon: József 359-78.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

LÖWY SAMU

Vendéglői és kávéházi
üveg és porcellánárak

gyári lerakata

BUDAPEST, VII. CSENERGY UCCA 19.
TELEFONHÍVÓ: JÓZSEF 435 70.

E lapra való hivatkozással
10% árengedmény.

**Erzékeny,
fájós lábakra**

készíték orvosok által elismert
új találmány gyógycipőket, lud-
talp, fagyás, izzadás, tyukszem,
bőrkenyvedések ellen, garancia
mellett a legújabb fazonban és
szinben 30 pengőtől, NYÁRY
gyógycipész, Szondy ucca 25. sz.
Gyógycipők egyedüli készítője.
Címet kérem megőrizni. Kérjen
ismertetőt. Vendéglősöknek és
alkalmazottainak ingyen láb át-
világítás, ha a „Fogadó”-ra hi-
vatkoznak.

**TÖRLEY
PEZSGÓ**

Talisman, Casino, Reservó.

Ifj. Grünwald Mór

IV. Ferenc József rakpart 6.
Telefon: Automata 843-39.

üveg és porcellán

Vendéglők, szállodák és kávéházak

vászón- és damasztár-
szükségletüket
legelőnyösebben be-
szerezhetik

Kohn Bernát

vászonáru üzletében
BUDAPEST, KIRÁLY UCCA 13
(Gozsdu-átjáróház második udvar)

hol is nagy tétel
abroszok és szal-
véták alkalmi ára-
kon, továbbá
főrukközök, tör-
lők, hangerlik,
ágyneműek stb.
példátlanul olcsón
kaphatók.

Duplán szövött színes cérna-
abrosz 130/130 cm. drbjá P 3.80
Duplán szövött abroszkelme 130
cm. széles, per mtr P 3.20

**Cégünk hírneve garancia az áru
jó minőségéért.**

JÉGSZEKRÉNYEK

bor- és sörkimérő

készülékek, pohárállványok min-
den méretben, valamint székek
és asztalok gyári árban kaphatók.
Kedvező fizetési feltételek! Javi-
tások olcsón és pontosan eszkö-
zölnetnek. Kérjen árajánlatot!
jégszekrények, bor- és sörkimérő
készülékek üzeme

Klement András

BUDAPEST, VII, KIRÁLY U. 27.
(az udvarban)

Telefon: J. 401—10.

Lerakat: DEBRECEN, Piac u. 42.

Saját érdeke

minden vendéglősnek, hogy bor-
és sörkimérőkészüléke kifogástal-
anul működjön. Mielőtt bárhol
szükségletét beszerezné, fordul-
jon bizalommal Stiller Artur
céghez, hol állandóan raktáron
talál jégszekrényeket, bor- és
sörkimérőket.

Javitások szakszerűen eszközöl-
tetnek.

Stiller Arthur

jégszekrények

és sörkimérők üzeme Budapest,
VII, Kazinczy u. 6b. Tel.: J 413-70
Kérjen árajánlatot.

Vendéglős konyhája büszkesége, Az ételek finom ízletessége!

Ezért rendeljen Horváth Ferenc
Szeged, édes nemes paprikát á
kgr. 3 P 20 fillér.

Dunántúl egyik forgalmas gócpontján
jóforgalmú

nagyvendéglő

13 vendégszobával gazdag leltárral
betegség miatt azonnal

eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Szent István Sortersör

a Polgári Sörfőzde páratlan
különlegessége.

HENNEFELD

R.-T. JÉGSZEKRÉNY-
GYÁRA, BUDAPEST,

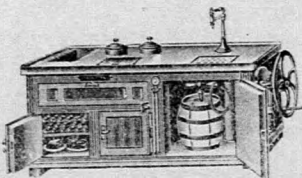
VI., Ó ucca 6. szám. (Vilmos császár út mellett.) Telefon: A. 114-29.

Szabadalm. jégsszekevények és sörkimérő készülékek.

Automatikus villamos hűtősszekevények.

Sörszekevények.

Kedvező fizetési feltételek.

Jégsszekevények és sörkimérők pontos javítása.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

HEXNER JÓZSEF

BUDAPEST, VI., KIRÁLY UCCA 25.

kávéházi és vendéglői

felszerelések szaküzlete

Telefon: József 429-02.

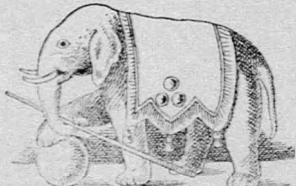
Szállít mindennemű alpacca és alpaccaezüst felszerelési tárgyakat. — Evőeszközök legolcsóbb beszerzési forrása. Billiárdasztalok, golyók, dákok, dominók, éttermi márvány- és kártyaasztalok. — Sörkimérő-készülékek minden méretben, borkimérő asztalal, levegő vagy szénsavnyomásra is. Hitelesített vendéglői üvegárúk a legnagyobb választékban, gyári áron. Újraezüstözés és alpaccaárúk javítása jutányos áron. Kérjen árjegyzéket. Saját vagy megadott tervek szerint teljes szálloda-, étterem-, kávéház-, cukrászda- és kaszinóberendezések.

PAITZ JÁNOS

MŰESZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-
ASZTAL ES ELEFANTCSONT TEKE-
GOLYÓ GYÁR

BUDAPEST, VII., AKÁCSFA UCCA 55.

TELEFON: József 406-29.

Teljes kávéházi és vendéglői berendezések. Billiárdok, dákok, golyók, dominók, sakkok. Sörapparátusok, jégsszekevények, asztalok, székek, Lignum Sanctum kuglizolyók, kuglibabuk stb.

Beszerezte már
a Korcsmai hitel
eltörléséről szóló
új plakátot ?

KREIBICH

szállodai, kávéházi és vendéglői összesszemélyzetek
elhelyező irodája

mely 36 év óta fennálló és úgy a főnök urak, mint az elhelyezett személyzet teljes elimierését érdemelte ki.

Budapest, VI., Kaas Ivor u. 3.

Telefon: Aut. 854-66.

Valentin Vilmos

sírkőüzeme

Bpest-Köbánya,
az Ujtemetőnél.

Modern művészi síremlékek.

A „Vendéglősök és Korcsmárosok Temetkezési Egyesülete” tagjainak árkedvezmény.

Páratlan sikere van

Podruzsik Béla

a Hungária nagyszálló konyhafőnöke

Legújabb

Szakácskönyvének

harmadik kiadásának

a polgári konyha, házi cukrászat és a diétás főzés ismereteivel.

A könyv 10 pengő és a portó. Megendelhető az összeg előzetes bekiadásával lapunk kiadóhivatalában.

Vásárlásnál a kartársak saját érdekükben hivatkozzanak a Fogadóra

NAGY IGNÁC

pinczfelszerelési cikkek raktára

Budapest, VII., Károly-körút 9

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m. hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkek stb. — Tel.: J. 115-15

Használt és új vendéglői,

kávéházi berendezések,

asztalok, székek, billiárdasztalok, dákok, golyók, sörapparátusok, alpaccaevőeszközök és az összes felszerelési tárgyak

legolcsóbb
beszerzési
forrása

Braun Gyula

Budapest, VII., Sip ucca 14. sz.

Alapított 1895.

FŐSÖR

maláta pezsgő

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala felett határozna, mielőtt könyvelőjének a mérleg elkészítésére utasítást adna, forduljon bizalommal VARGHA LÁSZLÓ hites könyvszakértőhöz, az

ADÓ ÉS KÖNYVVITEL

szerkesztőjéhez, Budapest, VIII. József körút 86. szám. Telefon: József 322-60

tanácsért

adózás és könyvelés szempontjából. Könyvvizsgálatoknál az ellenőrző könyvszakértő az Ön érdekeit vedi.

Vállal: könyvelések felfektetését, revízióját, rendbehozatalát, örökösödési és társasüzleti elszámolásokat, havi és órákonyvelést, adóügyek ellenőrzését. Lapunk előfizetőinek 25%o kedvezmény biztosítva!

DREHER BAKSÖR

Szabadszálláson

kitűnő rízlíng bor kisebb és kadarka tételekben is

eladó

őzv. Hangel Péternél,
Fűlőszállási út

A bortörvény kivonat kiadóhivatalunkban 90 fillér, miért veszi ügynököktől 2-3 pengőért?

Előfizetési ára:
 Egész évre 16. — P
 Félévre . . . 8. — P
 M. kir. postatakarékpénztári
 csekk száma száma 38990
 A hirdetés díj mm-
 ként 32 fillér selőre
 fizetendő. Szöveg
 közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal: Bpest
 VI, Aradi u. 11. sz.
 IV. emelet 4. (Lift)
 — Teréz körútnál —
 Tel.: Aut. 188-98
 Lap megjelenés
 minden hó 1-én és 15-én.

Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Koresmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
 A fogadós-, vendéglős-, koresmáros és kávésipar, idegenforgalmi, borgezdasági és pinécérdekeket képviselő lap

Füzdőkink, nyaralóink látogatottsága 1929-ben

Ismerteti: dr. Sümei József.

Az Országos Balneológiai Egyesület nagygyűlésén tartott előadásomból közlöm ezen adatokat és a magyar fürdőügyről ahhoz fűzött néhány megjegyzésemet.

Nem számolhatok be kedvező eredményekről, sőt ez évben a forgalom valamelyes esőkkenését kell megállapítanom, de ha azt a súlyos gazdasági válságot — mely éppen a magyar középosztály teherviselőkéességét szinte megrázkódtatta — figyelembe veszem, azt kell mondanom, nyugodjunk meg, hogy fürdőinket súlyosabb válság nem érte.

A statisztikai jelentés 148.420 vendégforgalmat tüntet fel, mely szerint 38.420 többlet mutatkozna az előző évh képest, a valóságban azonban körülbelül 3000 hiány mutatkozik, mert 2 fürdő, és pedig Siófok és Gyopáros, teljesen tévesen jelentették be adataikat. Előbbi fürdő előző évben 2500 forgalmat jelentett és bár ez évben látogatottsága inkább kevesebb volt, 31.400 vendéget jelentett, éppúgy Gyopáros: előző évben 4000 látogatót jelentett, ez évben 15.000-et.

A bejelentés kötelezettsége és módozata rendeltileg szabályozandó, sűrűsösen; sajnos, az új fürdőtörvény sem tartalmaz erre vonatkozó utasításokat. (Ez téves, a Balatoni Szövetség azért panaszkodik, hogy drágák a bejelentőlapok.)

Ideiglenes vendégnek csak az tekinthető, aki legalább egy éjszakát a fürdőn tölt, de az a vendég, aki megérkezik, megfürdik, fordul egyet és még aznap hazautazik, nem tekinthető annak. A bejelentések igaz értékkel csak akkor bírnának, ha abból az is kitűnik, hogy egy-egy vendég hány napot tölt a fürdőhelyen? Addig, míg a bejelentési kötelezettség nem lesz egységesen szabályozva, hanem minden fürdőgazgató, fürdőegyesület, vagy községi jegyző azt saját belátása szerint eszközli, pontos adatokat a statisztikától várni nem lehet és jól kell ismerni az előző évi, de meg az általános viszonyokat is, hogy a súlyosabb hibákat ki lehessen küszöbölni.

Az öt csoportba osztott fürdők forgalmának végső összegei az 1929. év-

ben a következő számokat tüntetik fel:

Allandó vendég:	
Belföldi	67.891
Külföldi	3.338
Összesen ..	71.229

Ideiglenes vendég:	
Belföldi	74.761
Külföldi	2.475
Összesen ..	77.236

Az összes fürdővendég:	
Belföldi	142.607
Külföldi	5.813
Összesen ..	148.420

Az elmúlt 1930. esztendő előzetes adatai 140.860 vendégforgalmat tüntetnek fel az előző évh képest tehát 8000 hiánnyal kell számolni, ami meg is felelhet a folyton rosszabbodó gazdasági viszonyoknak.

Mint nagyon elszomorító adatot kell közölnöm, hogy a hévizi fürdők látogatottsága az előző évi 33.000 látogató helyett csak 26.000 volt és így 7000 hiány mutatkozik. A szomorú gazdasági viszonyok tünete, mely azoknál a fürdőknél szembetűnő, melyeket csak betegek keresnek fel.

A balatonparti fürdők látogatottsága 30.000 többletet tüntet fel, ezt azonban illuzióriussá teszi a már említett siófoki hibás bejelentés, mindazonáltal a sok hibás adatot is figyelembe véve, azt mondhatni, hogy a látogatottság körülbelül 3000 többletet tüntet fel.

A szikszós-tavi fürdők, a magaslati helyek és a sanatóriumok és vízgógyintézetek csoportjainak látogatottsága igen esekély emelkedést tüntet fel.

A külföldi vendégek száma 5800 volt és így 1300-al több, mint az előző évben.

E statisztikai adatok után néhány szóval a magyar fürdők ügyeit akarom érinteni.

Elebelépett az új fürdőtörvény, de a hitelügy nem lett rendezve, sőt a végrehajtási utasítás is csak 20 éves adómentességet biztosít. A fürdőépítkezéseknél, melyeket egész más szempontokból kellene elbírálni, még a 30 éves adómentességnek sincsen kedvez-

ményes jellege, annak legalább is 40 évhnek kell lenni.

Progaganda és idegenforgalom volna az a két varázsszék, melyek új életet önthetnének a magyar fürdőkhöz, de pénz és hitel nélkül ez a két eszköz sem működhet. Ha az állam ipari vállalatoknak tekintene a fürdőket és megadná nekik mindazon kedvezményeket, melyek a nagyipart megilletik, akkor a hitelkérdést is meg lehet oldani. Az iparnál is a lényeg a behozatal és a kivitel, a disparitás pedig fürdőinknél egyenesen megdöbbentő. *Az alig 30 millió behozattal szemben több mint 150 millió kivitelt áll, hisz csak Olaszországban a múlt évben 65.000, Ausztriában 55.000 magyar fordult meg a múlt évben, hol vannak még a többi országok!*

Itt folyik előttünk a földbirtok megsegítése, mit nagy örömmel olvasunk: támogatják a nagyipart, a kisipart, miért nem támogatják magyar fürdőinket is, holott az idegenforgalmat semmi sem lendítheti úgy fel, mint a jól kiépített és megszervezett gyógyfürdő.

Amint Franciaország észrevette idegenforgalma esőkkenését, idegenforgalmi minisztériumot szervezett és céltudatos propagandájának köszönheti, hogy az angol és a délamerikai vendégek száma óriási módon emelkedett.

Megépítette a legnagyobb fényűzéssel Vittelfürdőt, Amerikából 85 előkelő orvost, legtöbbit feleségével együtt, hozott át Európába, mint Franciaország vendégeit és végigsétáltatták őket minden nevezetesebb francia fürdőn. Ez azt mutatja, hogy az idegenforgalom érdekében elsősorban építkezni kell és hogy a propaganda céljaira nagy áldozatokat kell hozni.

Olaszország is minden eszközt megragad, hogy idegenforgalmát növelje az ott divó szerenesejateköt még Mussolini sem tudta megakadályozni, mert látta, hogy enélkül a hotelek üresek maradnak.

A szerenesejatek engedélyezése érdekében felette érdekes a Német Fürdők Szövetségének állásfoglalása. Felterjesztést intéztek a kormányhoz, hogy azokban a német fürdőkben, hol nagyobb az idegenforgalom, engedélyezze a szerenesejateköt, mert különben a külföldi fürdők versenyét nem bírják

el. Miután az ebből eredő jövedelem csak közhasznú célokra fordítható, úgy — mondják — nincs olyan örökösbiro, aki ezt megtagadhatná olyan országban, hol a lutri, a börzse és a totalizátor meg van engedve.

A játékok, az abban résztvevők, a tétek nagysága sokféleképpen korlátozható. A jövedelemnél főleg idegen pénzre számítanak és ha a francia számadatokat látom, nem esodálom a németek megmozdulását.

A múlt évben a francia játékbank tiszta jövedelme, bár 68 millióval kevesebb volt, mint előző évben, még mindig 368 millió volt, ebből az állam 171 milliót kapott.

Évek óta hangoztatom, hogy fürdőinkben a játék a nagyobb jövedelemzőség érdekében feltétlenül engedélyeztessék. Nem egy koncesszionált kaszinóra gondolok, mely a hasznot egyedül vágná zsebre, hanem minden fürdőnek egyéni joga legyen hatóságilag ellenőrzött játékra berendezkedni. A játék a fürdőigazgatóság felügyelete, a fürdőügyi bizottság és a hatósági biztos ellenőrzése mellett folytatható. A pénz ezeknek a kezeihez folyik, ezek határozzák meg a közhasznú létesítményeket, amikre az fordítható lenne.

Ha Franciaország idegenforgalmi bevételre a múlt évben 4000 millió pengő volt, akkor Olaszország ezen a címen 700 millió pengőt vett be, akkor ezeket a kérdéseket csak nemzetgazdasági szempontból szabad elbírálni és a németeket is bizonyára csak ilyen szempontok irányították, midőn eziránti előterjesztésüket megtették.

Ezzel a kérdéssel azért foglalkoztam, mert a fürdők fejlesztése érdekében az állam kétféle módon járhat el. Elsőbb is a pénzbeli hitelynyújtás, nézetem szerint fürdőiparhitelkötvények formájában, könnyen keresztülvihető és az állam soha károsodást nem szenvedne, másodszorban azon kedvezmények megadása, melyek semmi áldozatot nem követelnek, de alkalmasak a magánvállalkozás megmozdítására.

Ilyen volna a 40 éves adómentesség, a szállítási adókedvezmények és a szerencsejáték engedélyezése. A nagyon fontos kisajátítási jog benne van az új fürdőtörvényben, melynek legfőbb értékét abban látom, hogy most már megalakulhat az Országos Forrás- és Fürdőügyi Tanács.

Sokat várok a Tanács céltudatos, erőteljes működésétől, hinni és remélni akarom, hogy a fürdőredekelték nem fognak ebben csalatkozni; ki fogják eszközölni mindazon kedvezményeket, melyeket fentebb említettem s melyek nélkül a mai viszonyok között a fürdők élni nem tudnak.

Ha az állam nem igyekszik erős lendülettel a magyar fürdőknek a kátyúba szorult kerekét kimozdítani, akkor továbbra is hiába ábrándozunk idegenforgalomról, a fürdők fejlődéséről, azaz az építkezési lehetőségekről, hanem szomorúan bele kell nyugodni a

további tespedés látásának szemléletébe.

* * *

Július 15-iki lapszámunkban „Egy állásnélküli pincér esete és a külföldi üdülés” című közleményünkben megírtuk, hogy adataink vannak, hogy magyarjaink hány millió pengőt visznek ki külföldre, pedig azt itt szerezték. A fenti című közlemény erre nézve megdöbbenő adatokat tartalmaz. Állandóan látjuk a felhívásokat a különböző zarándokutakra külföldre, a napilapok is állandóan rendeznek „társas” kirándulásokat külföldi helyekre és fürdőkre. Ha csak az Ausztriába és Olaszországba a fenti statisztika szerint kivitt 150 millióból 30 milliót le-

vonunk, úgy a fennmaradó 120 millió után az állam csak a forgalmi adónál 2 millió és 400 ezer pengővel károsodik! Hol vannak még a többi adók és a többi károk, amit ezzel a gazdasági életben okoznak!

Nem nélkülöz bizonyos pikantériát az a személyi hír sem, amit az elmúlt vasárnap olvastunk: Egy magasrangú miniszteri tisztviselő (a forgalmi adóügyszályból) „orvosi tanácsra” Lovranában tölti szabadságát!

A népjóléti miniszter 1 pengővel akarja megterhelni az útleveleket! Ez nem elég. A *Balaton Szövetség* július 28-iki gyűlésén dr. *Sümegi József* főorvos előadta, hogy szükséges nagyobb adót kivetni azokra, akik külföldre utaznak.

Az italméresi engedély protektorai, kijárói, kijátszói és üzerei

A jogba és igazságba vetett hitünk és bizalmunkkal, tételes törvényeink által védett helyzetünkkel szemben is a legnagyobb, legkirívóbb visszaélések, igazságtalanságok követettek el a minket súlyosan kötő italméresi törvény kijárói, üzerei és kijáró protektorai által.

Minden alkotott törvény azzal a klauzulával van ellátva, hogy „ezt a törvényt mindenkivel szemben megtartom és megtartatom”.

Minden kartárs az egyenjogúság elvével, főleg az italméresi törvényben biztosított távolsági sérthetlenség szigorú betartásában bízva, fekteti utolsó fillérjét is abba a helyiségbe, amely a közkívánalmaknak, a hatósági követelményeknek megfelel és amelyben emberi számítás szerint munkája után megtalálja tisztességgel megilletését esaladjával és eleget tud tenni a közadózás kötelezettségeinek is.

A törvényt mindenki megtartani és megtartatni köteles és itt nem szabad módot adni senkinek, még kevésbé a rang kiváltságát élvezők kiélésének.

Ez szól ép úgy valamelyik ügyosztály tisztán jóhiszemű és jóindulatú vezetőjének, mint az öt megkönyékező, öt kísértésnek kitevő kijáró protektornak, mert ezek a tiszteltreméltó, jóhiszemű és feltétlen jóindulatú urak a legtöbb esetben eszközei valamelyik hamis adatszolgáltató üzérnek, törvénykijátszónak.

A teljes bizalmat kiérdemelt, rátermett és hivatott személyiségek, akik esetleg a végső fokon a döntés hatáskörével vannak teljhatalmúlag felruházva, a legnagyobb törvénytisztesség mellett, a legtisztább jellem mintaképpel kénytelenek igen gyakran a törvény és legjobb meggyőződésük ellenére is határozatot hozni, egy tollvonással egy jobb sorsra érdemes család teljes tönkremenését megpecsételni, mert a protektor ellentmondást nem tűrő óhajának eleget kellett tennie.

Szakmánkban a szétzúllás jelei mutatkoznak.

Nincs rend, nincs rendszer a kiadott italméresi engedélyek körül.

Italméresi törvényeinknek sok értelmetlen kijátszója élvezi hamis cégér alatt az üzletbejáró ajtófájára rajszóggal kifüggesztett olvashatatlannévé „jogos” jogait, ami által a valóságos tulajdonos magának jövedelmet biztosít akkor, amikor a „jogos” szorult helyzetét kihasználva, ez tőle csak alumnizsnát kap.

Borkereskedők exponensei, köztük doktori diplomával a zsebükben, akiknek biztos havi fix jövedelmük és jutalékuk van vállalatuknál, árasztják el a székesfővárost korlátlan italméresi engedéllyel és teszik tönkre az eddig becsületos, jó hírneű ürvendő, biztos menetelű üzleteket, amelyeknek jénévű tulajdonosai pontos és hűséges adózói voltak az államnak és székesfővárosunknak.

Ezek nem tudnak megbirkózni a jogtalan jövedelemhalmozókkal, mert ezek még adófizetésre sem kötelzhetők, mert ők a hatóságok előtt névtelen tulajdonosok, az illeték és adó behajtása pedig a gyakran havonta változó „jogosan” soha be nem hajtható, de nem hajtható be az állandóan ott maradó valóságos, de névtelen tulajdonoson sem.

Bortermő vidékek megnevezése alatt keletkezett korlátlan kimérésű üzletek felháborító módon csaknem tünette kerülnek a cégtáblán még az áthelyezhető joggal rendelkező „jogos” nevét is, mintha a törvény kivételt adott volna arra, hogy nem kötelesek olvashatón, szembeötölően a tulajdonos nevét kiírni.

Ezen üzletek mind az illetékes ügyosztálynál elérhető hosszadalmas elintézésre alapítják üzleteiket, mert módjuknál és összeköttetéseiknél fogva egy-két évig kihúzzák az elutasító végzés kikézésbesítését, amikor aztán egy újabb „jogos” szintén annyi idő

alatt lesz elintézve, de a valóságos tulajdonos még sokáig marad a régi.

Nem sorolhatók fel mindazok a törvénysértések, amelyek nap-nap után a tisztas, régi vendéglős- és koresmárosipar rovására, felelőtlen egyének által elkövetetnek.

Nem sorolhatók név szerint sem fel azok, akik a hatóságot tudatosan megtevesztik, félrevezetik és adóesalást követnek el, mert az adózó, illetve adózni köteles személyét elhallgatva, oly adókötelest vallanak be, akinek de facto semmi jövedelme az üzletből nem volt.

Vannak olyan „önzetlen“ kijárók is, akik maguknak az állítólagos előkelő összeköttetésért nem kérnek semmit, de útiköltség és egyéb készkiadásokért — előleg kell.

Ezek és ehhez hasonló igen sok eset megérett nemesek a jövedéki úton való eljárásra, de a büntetőtörvénykönyv szerinti eljárásra is!

Bizton reméljük, hogy az illetékes körök igen rövid időn belül nagy tisztító munkát fognak végezni, mert kézenfekvő mindenki előtt, hogy ebben az állapotban mindenki csak vesztes, úgy az állam, mint a székesfőváros, de ép úgy a tisztas vendéglős- és koresmárosipar s csak egy nyertes van — a feltolakodó üzér és törvénykijátszó.

Tessék a hatóságok részéről teljeshalmú megbízottakat kartársaink rendelkezésére bocsátani, azokkal karöltve ezekben a helyiségekben nem sablonos, de alapos kihallgatásokat fogatosítani és biztosak vagyunk afelől, hogy a törvény kijátszásán és a hatóságok megtévesztésén, félrevezetésén alapuló üzletek százaít fogják napokon belül bezárni.

Akkor azután megmaradnak a pontosan fizető adóalanyok, a munkájuk után megelégedett, beesületes vendéglős- és koresmárosiparosok.

K. I. G.

A mustidény előtt

Szaktánkban a mustkimérés, mint egy szükséges rossz jelentkezik. — ami csak veszteséget és sok kellemetlenséget okoz.

A kereskedők, illetve must sajtolók, a nagybaní italmérsi engedélyük alapján 25 literen aluli mennyiséget nem szállíthatnak és így mi, különösen az idény kezdetén és tekintettel az általánosan csökkent fogyasztásra, ily eskély mennyiség átvétele esetén is ki volnánk téve nagy veszteségnek és sok kellemetlenségnek, tekintettel a must gyors romlandóságára.

A kereskedők, illetve must sajtolók kötelessége volna, hogy az illetékes hatóságoknál érvényesítsék a kisebb mennyiségben való szállíthatást is, ehhez azt hiszem a vendéglősök és koresmárosok érdekképviseleteinek támogatását is megnyernék, már azért is, hogy a kölcsönös veszteségek és kellemetlenségek elháríthatók legyenek.

Ugy, ahogy a pálinka nagykereskedők, 5—10—20 liter pálinkát szállíthatnak külön-külön és úgy ahogy a sörgyárak 12½ literes hordókban szállíthatnak sört, ugyanolyan joggalapon kérhetik ezt a mustkereskedők, illetve mustpréslők is, — hogy akár kis hordókban, demizsonokban vagy üvegekben szállíthatassák az átlag 2 napra elegendő mustot, feltüntetve a számlán a must klostereuburgi mérő alapján a cukorok tartalmát és hogy a must vegytiszta és (tul)kénezéstől mentes.

Igen sok esetben okozott kellemetlenséget kartársaink az, hogy csak 15—20 liter mustot vásároltak a kereskedőtől, illetve a kocsin szállító közvetítőtől. Ily esetekben a pénzügyi közegek rajtaütészerűen toppannak be az illető kartárs üzletébe és követelik felmutatni a vásárolt mennyiség-ről a számlát és a cég megnevezését.

Ezután megindul az eljárás az illető szállító cég, esetleg a kocsirol eladó közvetítő ellen. A cég és a közvetítő védekezése folytán a kartársak, mint tanuk idézettek meg az illetékes pénzügyi hatóság, esetleg a bíróság elé is.

Súlyosabb következményekkel jár azonban, ha az illető kartárs üzletében meg nem engedett kénezzett mustot, vagy más meg nem engedett vegyszerrel visszafojtott mustot találnak az illetékes ellenőrző közegek. Dacára annak, hogy kartársaink technikailag is lehetetlen az ily kis mennyiségben vásárolt mustot demizsonban, üvegben preparálni vagy kénezzni, — erről az illető borvizsgáló bizottság is meg van győződve, — mégis a kartársakat éri igen gyakran súlyos kimeneteli büntetés.

Ezek ellen kellő időben és kellő módon védekezni kell.

Különös tekintettel kell lennünk az általános és állandó fogyasztás csökkenésére, a must gyors erjedésének indulása folytán a romlandóságra és úgy a pénzügyi hatóságok, mint a borvizsgálókat ellenőrzéséből, önhibánkon kívüli eredő esetleges kellemetlen következményekre.

A kimérésre szánt must vásárlásánál azt az elvet kell követnünk, hogy csak egészen frissen és érett szőlőből sajtolt, általunk is lefokolt mustot fogadjunk csak el, kén, mustárma, salicil, stb. más vegyszertől tisztán és csak annyit, amennyi számításunk szerint kétszer huszonnégy óra alatt elfogy.

A kereskedőkön és mustpréslőkön a sor, hogy kellően megvédjék úgy saját, mint a vendéglősök és koresmárosok érdekét.

Amennyiben az illetékes hatóságok a kölcsönös érdekeket felismerik, úgy semmi akadályt sem fognak az elé

gördíteni, hogy közgazdasági és közegészségi szempontból kisebb mennyiség is szállítható legyen a mustidényben, amely mennyiség így tisztán kezelve kerülhet a fogyasztó elé.

Csak összetartásra és kölcsönös támogatásra van szükség és azután megszűnik a sok árfizetés és a sok kellemetlenség a must körül is.

A vasmegeyi vendéglősök tömörülése

Szombathely, 1931 július 22.

Vasmegeyi vendéglősei és koresmárosai népes nagygyűlést tartottak, hogy megvitassák azokat a sérelmeket, amik különösen a gazdasági helyzet következtében egzisztenciájukban támadják a vasmegeyi vendéglősiipart és amiknek az orvoslása sürgősen szükséges. Ezek a sérelmek: a borhatalás visszaéléseinek megszüntetése, a borhatározás teljes megszüntetése, a borforgalmazási adó mérséklése, az italmérsi illeték eltörlése és a kifőzdék bezárítása.

Közel kétszáz vendéglős és koresmáros gyűlt össze a megye minden részéből a nagygyűlésre, melyet *Schmall Gyula* vendéglős, elnök nyitott meg. Üdvözölte a vendégeket és röviden vázolta a nagygyűlés célját. Az elnöki megnyitó után került sor a tulajdonképpeni tárgysorozatra.

Boross Imre dr., a vendéglősök ügyésze ismertette a nagygyűléssel azokat a határozati javaslatokat, amiknek keresztülvitelével orvosolni lehetne a vasmegeyi vendéglősiiparnak legsürgősebb bajait és amelyeket Vasmegeyi törvényhatóságán keresztül az illetékes kormánykörök elé terjesztenek. Ha a sérelmek ellen sürgősen nem tudnak védekezni, akkor a vendéglőstársadalom lesz legnyomorultabb proletárja az országnak, ami pedig sem adófizetés, sem egyéb szempontokból nem érdeke az országnak. A vasmegeyi vendéglősök eddig túrték, most azonban elérkezett a tizenkettedik óra, amikor már nem lehet tovább hallgatni és amikor már fel kell emelni a tiltakozó szavukat.

Az ügyész által ismertett határozati javaslatokat pontok szerint tárgyalta a nagygyűlés. Az első javaslat a *borhatalás* visszaéléseinek megállítására volt. A javaslatot *Kapuy Károly*, vitéz *Környedy Károly*, *Geisler Sán-*

dor, Németh József, Király János, Stefanics János, Grósz Károly, Nagy Imre, Marx János, Varga Géza, Nagy Béla és Sipos József szözltek. A felszólalások után a betérjesztett határozati javaslatot Horváth Mihály (Sárvár) indítványára úgy egészítették ki, hogy a bortermelők csak decembertől április 1-ig és akkor is csak reggel 8 órától este 6 óráig árusíthassa házalva az igazolt saját termései borát, vendéglősök ellenőrzése mellett, az italmérsési törvényben megengedett formában, 25 literenként és a borfogyasztási adónak lerovása után.

A határozati javaslat második pontja a borbatiyuzás megszüntetését van hivatva előmozdítani. A javaslatához elsőnek Lipschütz Vilmos szözlte hozzá. Tudja, hogy míg a korábbi éveken a pénzügyörök az állomási előesarnokban ellenőrizhették a borbatiyuzókat, a borempeszeket, most az állomás előtt kell megvárniok a borempeszeket, akik közben, legnagyobb részük vasutas lévén, a sinek mellett „ellögnak”. Indítványára egy bizottságot alakítottak, mely felkeresi az állomásfőnökséget s arra kéri, hogy ne gördítsen akadályt a borempeszek perronon történt ellenőrzése elé. Stroffner Miklós sárvári vendéglős szözlte még ehhez a javaslatához.

A következő két javaslat a borfogyasztási adó mérséklését kéri, majd a kifözök megszüntetéséről szözlő javaslathoz még hozzászözltek: Németh József, Vadász Antal és Horváth Mihály. A sárvári vendéglősök egyesülete írásban tett indítványt, hogy a nagygyűlés foglaljon állást a kereskedők italmérésének korlátozása, a borkereskedők kimérésének korlátozása és az iparengedélyek kiadásának megszorítása mellett.

Özv. Breiner Dávidné hozzászözlása után László Mihály gasztonyi vendéglős adatokat sorol fel a borvisszaélések bizonyítására. Felpanaszolja, hogy a törvényellenes eszelekedetek ott folynak le a esendőség és a pénzügyörög szeme előtt, de még sem történik semmi azok meggátlására. Tényeket sorol fel, melyeket szintén kér a memorandum útján az illetékes helyre eljutatni.

Ezután Nagy Béla szombathelyi vendéglős emelkedett szözlásra. A vendéglősipar egyik legnagyobb sérelmének mondoita, hogy a vasutak megengedik alkalmazottaiknak a bor ingyen szállítását. Ezzel a borempeszzettel szemben tehetetlenek a vendéglősök, mert a vasutások ingyen jegyükkel öriási előnyben vannak. Van olyan hét, amikor ezer meg ezer liter bor jut be ilyen módon Szombathelyre. Hogy ez a legális borkereskedelemre nézve mit jelent, azt nem kell külön magyarázni. Az elmúlt vasárnapok egyikén 11 vasutas hozott be bort Szombathelyre. Indítványozza, hogy ennek az állapotnak a megszüntetése érdekében azonnal küldöttségileg keressék fel a most Budapesten tartózkodó vasmegei képviselőket és azok segítségével a MÁV

igazgatóságát és a Délivasút üzletigazgatóságát, ahol azt kériék, hogy az igazgatóságok azonnal tiltssák el a vasutasokat a mérhetetlen borbatiyuzástól és a személykocsikban történő borszállításnak a módját úgy változtassák meg, hogy az a batiyuzás megszüntetését vonja maga után.

A nagygyűlés ki is küldte ezt a nyolc tagból álló bizottságot. (Megjegyezni kívánjuk, hogy a szözlben forgó rendeletet nem a vasúti igazgatóságok adták ki, hanem a kereskedelmi minisztérium a Szözltermelők Társas Köre unszólására s e rendelet visszavonását már az összes italmérsési érdekképviseletek közösen is kérelmezték — de eddig hiába. Így Nagy Béla indítványát aligha fogja siker koronázni. *A szerk.*)

Megállapította különben a nagygyűlés, hogy olyan mérhetetlenül nagy s borbatiyuzás Vasmegeyre a zalai hegyvidékről, hogy a Szombathely—Tapolca között közlekedő úgynevezett fürdővonatot nyugodtan borvonatnak lehetne nevezni, mert az nem fürdőzőkkel, hanem igenis borempeszekkel van tele.

Mayer János községi vendéglős felpanaszolja, hogy a vendéglök alkalmazott eselédányait az OTI-törvény az ipari alkalmazottak közé sorolja, ami megdrágítja az OTI-járulékot, holott ezek a eselédányok ép úgy a háztartás alkalmazottai és ugyanolyan munkát is végeznek, mint másutt. Schmall Gyula ezzel kapcsolatban a kötelező orvosi vizsgálatnak a kiterjesztését panaszolja fel.

A nagygyűlés tárgysorozatának az utolsó pontja a szövetség megalakításának a megvitátása volt. Berger József röviden vázolta a szövetség megalakításának szükségességét, rámutatva arra, hogy sokkal nagyobb súlya lesz a vasmegei vendéglősök, fogadószok és koresmárosok bármilyen vonatkozású megmozdulásának, ha egy hatalmas szövetségbe tömörülve, szállanak síkra közös érdekeik eléréséért. Arra kerte az egybegyűlt kartársakat, mondják ki a szövetség megalakítását.

Majd Schmall Gyula szözlalt fel, akinek indítványára a szép számban egybegyűlt vendéglősök egyhangú lelkesedéssel kijelentették, hogy a szövetség megalakításához hozzájárulnak. Az elnök ezután felkerte Rába Gyözö tífkárt az alapszabálytervezet ismertetésére.

Rába Gyözö pontról-pontra ismertette a nagy gondal és szakértelemmel összeállított alapszabálytervezetet, amelynél mindössze néhány stiláris módosítást tettek, de azt a maga egészében elfogadták. A szabálytervezet szerint a tagsági díjakat három kategóriába csoportosítják és pedig olyképpen, hogy a vendéglős és fogadópárt úzők 8, a fogadósok 6 és a koresmárosok évi 4 pengő tagdíjjal járulnak hozzá a szövetség fenntartási költségeihez.

Az alapszabálytervezet elfogadása után az ideiglenesen megválasztott

tisztikar a következő lett: Elnök: Schmall Gyula. Társelnökök: Berzay Gyula, Gábiel Ferenc, Nagy Dezsö. Alelnökök: Torkos János, Zsiliinszky István, Berger József. Ügyész: dr. Boross Imre. Titkár-jegyzök: Rába Gyözö és Vörös Géza. Pénztárosok: Harrach István és Kovács József. Ellenörök és számvizsgálök: Jesztl Antal, Unger György, Schaberl János, Hodossy Gyula, Perkovics János. Háznaggy: Keglovics Pál. A választmány tagjai a következők: Bakonyi József, ifj. Feiner János, Harrach Gyula, Kamondy József, Pósch Antal, Pörpáczy Károly, özv. Portschy Tóbiáné, Varkies Rezsö és Stróhofer Kálmán, Varga Géza, Wachtler József, Meggyesi Jenö, Mayer János, Jambries Ferenc, Grósz Károly, Horváth Mihály, Kapuy Károly, Nagy Lajos, Domonkos Ignác, Barát József, Magdiés Rezsö, ifj. Vadász Pál, Vinkovics Sándor, vítéž Körtmendi Károly, Vadász Antal, Sipos József, Németh József, Feiler János, Pesti János, Marx Mihály.

A választás után Mayer János, a községi vendéglős-szakosztály elnöke azt a kérdést tette fel, hogy a most megalakult megei szövetség melyik országos szervezethez fog csatlakozni? A Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesületéhez, vagy a Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetségéhez? Erre a kérdésre Nagy Dezsö társelnök azt felelte, hogy az ő tudomása szerint az Országos Egyesület úgyis beolvad az Országos Szövetségbe, tehát erről most ne beszéljünk. Több közbeszözlés a társelnök kijelentését nyomban kétségbevonta. Mayer János, aki az Országos Egyesület intézőbizottságának tagja és sokkal jobban van informálva, mosolygott a társelnök válaszában. — Itt csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy Nagy Dezsö társelnöki első kijelentése nem volt szerencsés, először azért, mert bizonyoságot szölgáltatott arról, hogy nem ismeri a két országos szervezet struktúráját, másodszor pedig azért, mert sem a szövetség, sem az országos egyesület nem bíza meg, hogy ilyen, minden alapot nélkülözö kijelentést tegyen; így persze közbeszözlások formájában már az alakuló ülésen kétségbevonták szavait.

A választások után a szombathelyi ipartestület és a vasmegei iparösszövetség nevében Lödör Jenö üdvözölte az új alakulást. Schmall Gyula, a megalakult szövetség elnöke szözlalt még fel. Programot a jelen pillanatban — úgymond — adni nem tud, de ígéretet tesz, hogy a szövetség működési körének áttanulmányozása után kifejti részletesen elnöki programját. Amiyt azonban már most is leszógezeni öhajit, hogy minden erejével törekedni fog, hogy az alapszabálytervezetben lefektetett elvek megvalósítását előmozdítsa. A szeretet jegyében kell megindulni a szövetség munkálkodásának! — mondoita. — Csak akkor lesz eredményes a munkáságuk, ha egymást megbecsülik és támogatják, ha a vasmegei vendéglős-

társadalom minden tagja a közös cél érdekében egymással összefog és megteremtí a vas megyei egységes vendég-lősfrontot.

A nagygyűlés ezzel véget ért.

Az italmérési engedély elvonása adó és illetékek tartozása miatt

Az 1921. évi IV. tc. (italmérési törvény) 16. §-ának 6. pontja azt mondja:

Az engedély megszűnik, ha az engedély-illeték tartozását a hozzá intézett felhívás kézhezvételétől számított 60 nap alatt nem fizeti.

A törvény 17. §-ának h) pontja pedig azt mondja:

Elvonható az engedély, ha engedélyes állami adó- és egyéb kincstári tartozásait, engedélye elvonásának terhe alatt történt felhívása dacára, a kitűzött záros határidő alatt nem rendezi.

A törvénynek utóbbi rendelkezéseit a végrehajtási utasítás részletesebben következőképpen magyarázza: Ha engedélyes jogerősen kivetett állami adó- és egyéb kincstári tartozásait, vagy ha az adó még kivetve nincs, a legutóljára jogerősen kivetett adók alapján fizetendő adóját, engedélye elvonásának terhe alatt történt felhívása dacára, a kitűzött záros határidő alatt nem rendezi. Hyen esetben az illető köztartozás bevehetetlenség címén csak az engedély jogerős elvonása után törölhető. A pénzügyi közegek az adó- és illetékkezelés vizsgálata alkalmával a köztartozásokkal hátralelőben lévő engedélyesekről a pénzügyigazgatásnak jelentést tenni tartozik.

A fentiekből látható, hogy az italmérési törvény az engedély-illeték meg nem fizetése esetén az engedély érvényét *megszünteti*, viszont köztartozások meg nem fizetésénél vagy „nem rendezni”, az engedélyt *elvonhatja*. Tehát a két esetben más-más bánásmód alá esik az adós. Rendezés alatt az is érthető, hogy részletfizetési engedélyt kér, de a részleteket pontosan fizeti is.

A napokban — valószínűleg a kereskedők információja alapján — a napilapokban a következő közlemény látott napvilágot:

„Adóhátralék miatt nem vonják vissza az italmérési engedélyt. Az adókkal hátralelőben lévő kereskedők az utóbbi hónapok folyamán mind sürűben kaptak felszólítást a pénzügyigazgatáságtól, hogy hátralékos adótartozásukat italmérési engedélyük különbeni bevonásának terhe mellett harminc napon belül egyenlítsék ki. A felhívások természetesen súlyosan érintették az érdekelt kereskedőket, akiknél az italmérési engedély életkérdést jelent. A mai válságos helyzetben az italmérési engedélyek elvonása az egzisztenciájuk egész sorának elpusztulásával járna. Az 1921. évi 4. tc. a háborút követő zavaros időkben létrejött italmérési törvény lehetőségét ad a

pénzügyi hatóságoknak az állami adók és egyéb kincstári tartozások nem fizetése esetén az engedélyek elvonására. A pénzügyi hatóságok azonban ezzel a jogukkal eddig nem éltek s az italmérési engedéllyel bírókat a pénzügyminisztériumban megnyugtatták, hogy azzal a jövőben sem kívánnak élni, hanem teljesen méltányolják a mostani súlyos gazdasági viszonyokat.

Miután a törvény egészen más mond, mint az a kommuniké, tehát inkább higgyenek a kartársak a törvénynek. Ebben a kommunikében az is áll, hogy „a felhívások — t. i. hogy a hátralékos adót záros határidőn belül különbeni jogelvonás terhe mellett fizessék — természetesen súlyosan érintették az érdekelt kereskedőket, a kiknél az italmérés életkérdés.” — A vendéglős-kozmárosnál az italmérés életkérdés, de a kereskedőknél a sok cikk mellett nem az, azt bizonyára tudják a pénzügyi hatóságok is!

Különbéle közlemények

Schermann Kálmán szegedi szállodás jubileuma.

Schermann Kálmán, a szegedi Tisza szálló és kávéház bérlője 40 évi szakmabeli fáradságos munka után nyugalmába vonul és a fővárosba költözik saját házába, így megválnak a szegedi általános ipartestület vendéglős szakosztály elnökségétől is. A szakosztály társasvácsora keretében július 30-án bucsúzott a jubiláló Schermann Kálmántól. Ez az összejövetel egyúttal kifejezése kívánt lenni annak, hogy a szegedi vendéglőspár tagjai a legnagyobb elismeréssel adóznak közérdekű munkásságának és vesztésének tekintik Szegedről való eltávozását. Schermann Kálmán jelentős szerepet töltött be Szeged ipari életében. Képzettsége és rátermettsége vezető zerephez juttatta és mint a vendéglős szakosztálynak elnöke hivatottsággal felelt meg feladatának. Agilis és számottevő szerepet vitt Szeged város gazdasági életében és humánus gondolkodásával, jótékonykodásával tiszteletet és megbecsülést vívott ki. Azok közé a szakmabeliekhez tartozott, kik munkájuk mellett ismereteiknek kibővítését, tudásuknak kimélyítésével előszeretettel foglalkoznak. Évről-évre néhány hetet külföldön tanulmányúton töltött és néhány évvel ezelőtt részt vett az amerikai Kossuth-zarandokúton is. Schermann nyugalmabovonulása nagy vesztéség iparunkra!

Hogyan kell vasúton üres hordókat feladni.

A „Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete” a m. kir. államvasutak igazgatóságának megtartott értekezletéből kifolyólag az egyesület felhívja tagjait arra az anomáliára, hogy *üres hordószállításkor a fuvarlevélre nem írják rá a Máv. által hivatalosan megkövetelt megnevezést és pedig „üres*

hordó, használt fából, megtöltésre, 8% hl-en alul”, vagy „üres hordó, használt fából, visszatérő, 8% hl-en alul” és egyrészt a kereskedők maguknak okoznak legalább is átmenetileg többkiadást a magasabb díjtétel alkalmazása miatt, másrészt a Máv. igazgatóságának is azáltal, hogy az államvasutak eddig előzékenységéből ilyen esetekben utólagos vizsgálatot indítottak arra nézve, hogy az üres hordók előzetesen, vagy töltött állapotban szállítottak-e a vasúton. Miután a Máv igazgatósága a jövőben a kapcsolatos munkákra való tekintettel a fenti gyakorlattól eitérni kénytelen, az egyesület kéri tagjait, hogy az államvasutak által mult év október havában üres göngyöletek előírása tárgyában kiadott rendelkezését pontosan tartsák be, mivel utólagos reklamációknak helyt adni nem fog. Másrészt arra is felhívja az egyesület tagjainak figyelmét, hogyha üres ászokhordókat szállítanak, akkor a fuvarlevélben ne deklarálják azokat „megtöltésre” vagy „visszatérő használt hordó”-nak, mivel ezt megtévesztésnek veszik és ezen a címen póttételeket vetnek ki az ily módon deklarált hordó szállítójára.

Házasság.

Nemes Jenő vendéglős és özv. Razmann Sándorné vendéglősné Vácon házasságot kötöttek.

Néhai Sárközy Ferenc volt hatvani pályaudvari vendéglős leánya, Teréz, július 28-án örök hűséget esküdött a hatvani róm. kath. templomban dr. Valkányi Rezső bpesti egyetemi tanárségéd osztályvezető-orvossal.

A harmadik negyed elején felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kik előfizetésükkel hátralelőben vannak és erre nézve már levelezőlapnyomtatványt és levelet is kaptak, sziveskedjenek tartozásukat most kiegyenlíteni.

Nyári mulatság.

Az Újpesti Vendéglősök, Kávéosk Szakosztálya, valamint az Újpesti Szállodások, Vendéglősök és Kozsmárosok Ipartársulata augusztus 6-án esti 8 órai kezdettel Gaál Jenő nagyvendéglőjében nyári mulatságot rendez. A mulatság tiszta jövedelme jótékony célra szolgál, miért is felhívjuk a közönséget elfogadnak.

A Rákospalotai Vendéglősök és Kozsmárosok Ipartársulata augusztus

tus 12-én a Szász Károly és Zápolya ueca sarkán lévő vendéglő és kerthelyiségben bált rendez. Kezdete este 9 órakor. A bál tiszta jövedelme elagorak és önhibájukon kívül tönkrement kartársak és egyéb jótékonyági alapok segélyezésére szolgál.

Kolbászfélék műbelekben való forgalombahozatalának föltételei.

Junius hó végén a következő rendelet lépett életbe. Ugy gondoljuk, legheylesőbb olyan kolbászféléket nem tartani, amelyek műbelekben kerülnek forgalomba.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 147.040—1931. XI. szám alatt a következő rendeletet boesátotta ki: 1. §. Kolbászfélék előállításához papirosból és egyéb műanyagból, műhártyából (pl. cellophan) készített műbelet is fel szabad használni, de a műbelek világos színűnek kell lenni és az egészségre ártalmas anyagot nem szabad tartalmaznia. Olyan műbelet, amely ezekben a követelményeknek nem felel meg, sem előállítani, sem forgalombahozni, sem felhasználni nem szabad.

2. §. Aki papirosból, vagy egyéb műanyagból, műhártyából készült műbelet töltött kolbászfélét közvetlen fogyasztók részére árusít, ezt az árut illetében a természetes bélbe töltött árutól elkülönítve köteles tartani és azon a helyen, ahol a műbeletbe töltött árut tartja, a következő szövegű figyelmeztető táblát köteles elhelyezni: papirosból (műhártyából, cellophanból stb.) készített műbeletbe töltött kolbászár.

3. §. Amennyiben eselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, az 1928. évi X. te. értelmében pénz büntetéssel büntetendő kihágást követ el, aki a rendelet 1. §-ában foglalt tilalom ellenére sötét színű papirosból vagy egyéb műanyagból műhártyából készített vagy az egészségre ártalmas anyagot tartalmazó műbeletet hoz forgalomba, ilyen kolbászfélék gyártásához felhasznál, ilyen műbeletbe töltött kolbászfélét árusít, vagy a rendelet 2. §-ában szabályozott figyelmeztető tábla megfelelő elhelyezését elmulasztja.

A jelen szakaszban említett kihágások miatt az eljárás első és másodfokon a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik. Harmadfokon a kereskedelemügyi minisztérium előadójának részvételével a belügyminisztériumban

szervezett Kihágási Tanács ítélkezik.

4. §. Ez a rendelet a kihirdetését követő tizenötödik napon lép életbe. (1827)

Szent István heti utazási kedvezmények.

A kereskedelemügyi miniszter ebben az évben is engedélyezi a Szent István ünnep alkalmából szokásos utazási kedvezményt úgy a külföldi, mint a belföldi utasok részére és már intézkedett is a kedvezmények életbe léptéséről. A külföldiek, úgy a megszállott területekről, mint a távolabbi országból érkezők, úgyszintén a belföldről Budapestre utazók 50 százalékos viteldíjkedvezményben részesülnek. A külföldiek augusztus hó 15-én hajnaltól kezdve augusztus hó 20-ig bezárólag vehetik igénybe az utazási kedvezményt. A Szent István napján érkező vonatokon csak akkor érvényes a félárú jegy, ha a vonat délelőtt 9 óráig befut a fővárosba. A belföldi utasok közül azok, akik a fővárostól 100 kilométernél nagyobb távolságról utaznak, augusztus hó 17-től, azok pedig, akik 100 kilométernél rövidebb távolságról érkeznek, augusztus 19-én hajnaltól vehetik igénybe az utazási kedvezményt. A visszautazás augusztus hó 20-án déli 12 óráttól kezdődhet a kedvezményes jeggyel. A külföldiek, valamint azok a belföldi látogatók, akik 100 kilométernél távolabb eső helyekre utaznak, augusztus hó 21-én éjjel tartoznak a kedvezményes jeggyel az utazást befejezni. A kedvezményes jeggyel az utazást megszakítani nem lehet és gyermekek részére a rendes félárújegyen kívül a vasút más utazási kedvezményt nem ad.

Országos Iparosdalosverseny.

A Fővárosi Iparos Dalárda Egyesület 10 éves jubileuma alkalmával aug. 15—16-án a II. Országos Iparos Dalosversenyt rendez. A dalosversenyre érkező idegen dalosokat és vendégeket a rendezőség ellátás céljából az egyes vendéglőkben beosztotta. Érdeklődni lehet a rendező nagybizottságnál VI. gr. Zichy Jenő u. 4.

Sajnálatos baleset.

áldozata lett Fehér Ferenc budapesti vendéglős. Tápióbicskén apósánál, Brezenczy Károly szőlőbirtokos és vendéglősnél látogatásban volt, ahol véletlen folytán az egyik különben nagyon jámbor ló megugrta, úgy, hogy lába két helyen eltört. Jelenleg a Szt. István kórházban fekszik és reméljük, hogy gondos ápolás mellett mihamarabb gyógyultan hagyja el majd a kórházat.

Meghívó.

A Vendéglősök és Koresmárosok Temetkezési Egyesülete augusztus hó 5-én d. u. 3 órai kezdettel családias jellegű összejövetelt rendez az I. Hídegkúti út 20 szám alatti „Veronikához” címzett vendéglőben. Az összejövetelen a megjelentek szórakoztatásáról a rendezőség gondoskodik. Felkérjük tagtársainkat, hogy e kedélyes összejövetelen családostól minél nagyobb szám-

ban vegyenek részt. Kitűnő zene. Belépődíj vagy részvételdíj nincs. Utirány: 5-ös autóbussz végállomás, 83-as villamos megálló. A rendelkezésre álló nagy fedett helyiségekre való tekintettel az összejövetelt kedvezőtlen időjárás esetén is meg lesz tartva.

Dunakeszi, Alag, Fót, Veresey-háza és környéke vendéglősei

e hó 4-én d. u. 4 órakor Alagon, Szabó Imréné vendéglőjében értekezletet tartanak, ahol ügyes-bajos dolgaikat fogják megtárgyalni és egyúttal megalkotják a Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesületének szakcsoportját. Az értekezleten az egyesület elnöke, Szics Mihály több intézőbizottsági taggal is részt vesz.

A sörügy távoli rezgései.

A „Közseg és Vidéke” című lapban azt olvassuk, hogy túlmagasnak találja a sörárakat. Azt írja a sörüggyel kapcsolatban, hogy a vendéglősöktől eddig soha semmiféle adatot sem írsában, sem szóban nem kapott. A sörgyárakra panaszkodnak nagyon. — Lehet, hogy a sörgyár is lemehetne az árakkal. Ezt kiharcolni azonban a vendéglősök feladata. (Ebben a nyilvánosság orgánumának segíteni kell. A szedő.) Azt ajánlja a lap, hogy a sörárak miatt jöjjenek össze a vendéglősök, a sörgyár, a hatóság képviselője és a fogyasztóközönség is legyen képviselve és akkor majd csak találnak valamilyen békés megoldást, hogy ne legyen oka panaszkodni a vendéglősöknek. A községi vendéglősök ezekre a „heklirózásokra” most a következő levelet intézték az említett lap szerkesztőjéhez: Közseg, 1931 július hó 12-én megjelent „Közseg és Vidéke” című lapban a feladott hírdetésünk, amely a Szabóhegyi vendéglősök összefogételre szól, nem jelent meg úgy, ahogy azt a vendéglős szakosztály a lap tulajdonosnak feladta, hanem a szerkesztőség által a sörüggyel lett garnirozva. A szakosztálynak a türelme ezért a Szabóhegyen ki is merült, miért felkérjük, hogy a már május óta az újságban felkevert sörüggyel hagyjon fel, mert már annyira fel van az zavarva, hogy elég nehezen fog kitisztulni és keverje meg ezentúl inkább mást... vagy üsse a mézáróst és a húst, mert ott nem marad „Hánsli”, hanem esetleg több haszon, amit ezideig az újságban elfelejtett leközoelni. A községi vendéglős szaktudós ez ideig még áll oly magas nívón, hogy „Energia” nélkül kitudja magának kalkulálni azt, ha a sörgyár hektoliterenkint enged kettő pengőt, hogy akkor milyen árban adjon egy korsót vagy egy pohár sört. Igaz, hogy korsóba kimérve hektoliterenkint a községi vendéglősök nem kettő, hanem négy pengőt és poharankint a kettő pengő helyett hat pengő es hatvan fillért engedtek gavallérosan, amit ezideig egy szóval sem mertek az újságban leközoelni. Ezek után nem a vendéglősre, hanem a sörgyárakra kellett volna rámérni ezeket az ütéseket, de úgytarszik nem leheteti,

Eladó esetleg bérbeadó

Hajmáskér legforgalmasabb helyén 1050 négyszögöl területen lévő

nagyvendéglő,

m-lyben két nagy terem, hat szoba, két konyha, mézárószék, vegyeskereskedés és összes vendéglői mellékkeliségek, vannak 525 négyszögöl udvarral. Főbb felvilágosítás Németh Ignác ottani jegyző úrnál, vagy intézőtűnkél nyerhető.

Veszprémeget Takarékpénztár, Veszprém.

Kristály ásványvizet kizárólag Szent Lukácsfürdő

tölt

Baktériummentes.

Üdítő.

Védjegye:

Szent Lukács az oroszlánnal

mert fejénél bűdösödik a hal és azt nehéz megfogni, mert esetleg kiesúszik. Teljes tiszteettel: „Aláírások.”

Látjuk tehát, hogy a közegyi kartársak igen ügyesen pariroztak. De azt a hal hasonlatot ebben a vonatkozásban nem értjük.

Halálozások.

Kalmár Ignác esztergomi vendéglős a múlt hónap második felében 64 éves korában elhunyt. Temetésén a „Pomázjárás Vendéglős Csoport” testületileg vett részt.

Czempa József felsőgödi vendéglős július hó 22-én hosszabb szenvedés után 66-ik életévében meghalt. Az elhunytat július 25-én az újpesti régi temetőben helyezték örök nyugalomra. Temetésén részt vett Szücs Mihály, az országos egyesület elnöke, az újpesti vendéglős szakosztály küldöttsége, a „Rákospalotai Társaskör” kiküldöttjei zászlóval, valamint testületileg vett részt a „Vendéglősök és Keresztmások Országos Egyesülete”, Felsőgöd és környéke csoportja, amely az elhunyt ravatalára koszorút helyezett és annak elnöke Huszty Ferenc a sírnál a csoport nevében parentálta el.

ÜZLETI HIREK

Szombathely. Brunetz Ernő, a Kovács-kávéháznak 15 éven át volt főpincére megvette a Deákpark éttermet és azt renoválva és izlésesen berendezve június 20-án nyitotta meg.

Balatonfüred. Harangi György szállodás, az állomással szemben lévő fogadját a mai kor igényeinek megfelelően átalakította, úgy hogy a fürdőszéznél elején már a modern szállójába szállhattak meg a fürdő- és átnató vendégek.

Tapolca. Molnár Bertalan vasúti vendéglős üzletét renováltatta és új berendezéssel ellátva, július 1-én újból megnyitotta. Molnár kartárs értemre a kereskedelmi utazók találkozóhelye.

Hévízfürdő. Özv. Pócsa Lajosné hévizeszentendrési szállodáját ismét saját kezébe vette. Azt átalakítva és modernizálva május hó óta fiával vezeti a vendégek meglegedésére.

Sárvár. Horváth Mihály vendéglős kartárs kibérelte az állomással szemben lévő Vasuti szállodát, azt megfelelően átalakítva és a szobákat újon-

nan berendezte. A fejlődő Sárvárnak nagy szüksége van erre a modern szállóüzemre.

Vác. Nemes Jenő volt keszthelyi szállodás a Felsőduna sor 3. szám alatti saját házában lévő polgári vendéglőjét megfelelően átalakítva múlt hó 15-én újból megnyitotta

Budapest. Hompó János megvette I. Budafoki út 35. sz. alatti vendéglőt.
Fekete Gyula.

A kunok sere, a Boza

Irta: *Bevilaqua-Borsódy Béla.*

A magyarral rokon kunságot a tatárjárás előtt telepítették le régi királyaink a mai Nagykunságon és Kiskunságon. Kun atyáinkiai későbbben jöttek be az óhazából, az újhazában tehát tovább örítették meg ázsiai szokásaikat, a maig élő, hegyes, turii, kunsüveget és ősi seritalukat, a szőke Bozát, melynek főzése azonban már mintegy száz esztendővel ezelőtt kezdett kiveszni.

A magyar irodalom már 1795 óta érdeklődik a kunok sere, a Boza iránt. Szlavniczai Sándor István, a kitünő magyar litterátus, „Sokféle” című folyóiratában 1795-ben és 1808-ban ír a dagesztáni és krimi tatárok Bozájáról és felveti a kérdést, éle még a Boza a magyarországi kun vidéken? Kultsár István, a magyar ujságírás atya és úttörője, a „Hasznos Mulatságok 1826. évfolyamában „Kun kérdés” címen ugyanezt kérdezi olvasóitól. A kun-kérdésre két válasz érkezett. Az egyiket Márton Pál kun származású pesti orvosdiák írta, ki sokat járt lent Törökországban, a másik választ Karcagi Nemes Laczka János kun kapitány uram írta. Az ő válaszukból, továbbá Jerney János dorozsmai ügyvéd és Vámbéri Ármin utazásából, valamint a Budapesti élő baskir-tatár úriembernek, Tagán Szalmidzsán Tengrikül úrnak írásából ma már pontosan tudjuk, mi volt a kun Boza.

Neve *savanykást* jelent. Habzó, a mai sörnél erősebben pezsgő, savanykás, rendkívül üdítő ital volt. Sáfránnyal sárgára, alkörmőssel pirosra festették. Búzából, kölesből, árpából, néhol a kukorica eleterjedése után abból is főzték. A mai sörtől való különbsége elsősorban az, hogy nem malátásított gabonából készült, hanem a serfőzés legősibb, leázsaibb módján frissen őrölt gabonadarába kevert lisztből 4–5 font súlyú nagy pogácsákat sütöttek, ezeket hirtelen, forró kemencében megpirították, apró darabokra, vagyis kömöresökökre tördelték, dészában elő-

Franck kávét végy,

a magyar mezőgazdát
a magyar munkást
a magyar ipart
segíted

szőr langyos, azután meleg, végül forró vízzel öntötték fel. A le azonnal erjedni kezdett, megsűrve pompás, erős italt adott.

Azsiában is később kezdődött a malátásított főzési forma, ámde számtalan magyarral atyafi, vándorló nomád népet az ősi technikát maig használja, italtá maig Bozának nevezi, pirosra, sárgára festve issza. Magyarországon még él a „Szőke, mint a Boza-cibere” és „Feléledt, mint a Boza” kifejezés.

Karcag, Turkeve, Kunszentmiklós, Kiskunfélegyháza, Jászfényszaru, Jászberény, Kiskunhalas, Kiskundorozsma, Kiskunlacháza lakói büszkék lehetnek rá, hogy az ő serük neve őrzi a legősibb ázsiai magyar italt, a ser ázsiai főzési módjának emlékét.

A forrónyarú Alföld ezen kun seres hagyományával a serivás klasszikus magyar területe. Azok a kunok, akik a mai szőke sert isszák, ürtsenek egy korsóval kun őseik emlékére, mint egykor őseik az ő őseik emlékezetére tették az ősi seres Torosokon. Néhai való jó Gyárfás István uram, a kunok történetjének megírója említi: a régi kun sírokba még a kun urak seres serlegjeit is beletemették. Az egykori Szabad Kun életében és holtában is jó bazarosívó kunmagyar volt.

A SZAKMA

TÁRSASÖSSZEJÖVETELET.

Vendéglősök Jóbarát asztaltársasága

Augusztus 5. Este 7 óraker Jóbarátok vacsorája vitéz Baranyai Józsefnél (I. Hidegkuti út 20.) Hüvösvölgyi villa

Augusztus 7. Este 8 óraker vendéglősök vacsorája Gundel Károlynál (VI. Állatkerti út 2.)

Augusztus 12. Este 7 óraker Jóbarátok vacsorája Klemencz Frigyesnél (III. Lajos ucca 65).

Augusztus 14. D. e. 10 óraker id. Gundel János és Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság összejövetele Gráf Jánosnál (VI. Aréna-út 106).

A szerkesztésért felelős:

Pócs Gyula, kiadó.

Segédszerkesztő: Fekete Gyula.

Merkantil-nyomda, Hunyadi ucca 48

A „Fogadó–Magyar
Vendéglős”
allandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő szak-
lap

Borplac

A borpiacon úgy a belföldi, mint a külföldi számlára boreladások egyáltalában nem jöttek létre. Csak kisebb tételekben vendéglősök vásárolnak, főleg gyöngyösi és homoki borokat, nyomott áron. A nagytermelők a borok eladásától tartózkodnak, mivel, ha vevő akad, a borokat csak hitelbe vevnek. A borkereskedelem eladásai is a korlátozások miatt legnagyobb részben hitelbe történnek. Borok ára Malligand-fokonként 1.25–1.40 fillérig változnak. Finomabb borok eladása egyáltalában kizártnak mondható. A legutóbbi esőzés, (?) mely csaknem az egész országra kiterjedt, jó hatással volt a szőlőre is, de a szőlő fejlődése kiegészítőnek nem mindenütt mondható. A szőlőkben kártétel nem mutatkozik.

Hahóton szünetelő kereslet és élénk kínálat mellett csak kisebb tételekben történt eladás, literenként 14 filléres áron.

Szentmártonkátán a borkészlet úgy paraszt, mint uradalmi tételekben erősen esőkent. Aratási és eséplési borokban nagy a fogyasztás. Árak változatlanul literenként 20–35 fillérig kelnek, a tétel nagysága szerint. Szárazság a szőlőkben óriási árokat okoz, különösen partosabb fekvésekben a bogók leperregnek.

Csengődön élénk kereslet és közepes kínálat mellett eladatott 300 hl. 12 fokos fehérbor literenként 24 fillérré, 85 hl. 11.5 fokos kadarka literenként 20 fillérré, 45 hl. 12 fokos rizling literenként 26 fillérré.

Balatonfüreden kereslet közepes, kínálat élénk. Eladatott 50 hl. 13.5 fokos literenként 40 fillérré.

Szekszárdon közepes kereslet és kínálat mellett csak kisebb tételekben van eladás Malligand-fokonként 1.3 filléres alapon. Kisgazdák borkészlete nagymértékben lecsökkent. Nagytermelők még tartják készletüket, mert ilyen árban nem hajlandók eladni.

Révfülpön szünetelő kereslet és közepes kínálat mellett csak kis tételekben történik eladás. Prima minőségű nagyobb tételek kevés kivétellel már eladattak. Kisebb eladások literenként 30–35 filléres áron történnek. Sőt kiváló minőségű fajborokért, mint auvornas ottonel, kabernet, literenként 80–100 fillért is fizetnek 50–100 literes tételeknél.

Jászberény. Boreladások: 200 hl. kb. 12 fokos bor 17 fillérré, 100 hl. kb. 13 fokos bor 18 fillérré, 100 hl. 11.7 fokos bor 16 fillérré és 80 hl. 11.66 fokos bor 16 fillérré. Az utóbbi napokban különösen kadarka és gyengébb borok iránt van érdeklődés.

Kunbaja. Bor van még eladó, de nincsen vevő, pedig az ára igen alacsony.

Kalocsa. Borforgalom semmi, néha vesz egy-egy koresmáros pár hektót. A legjobb bort, 13–14 Malligand, 15–18 fillérré kiesinyben is adja a megszorult termelő.

Dunapentele. Bor még van elég, 18–20 fillér. Eladni nem lehet, a fogyasztási adó nagyon megesőkent. Koresmába nem mennek, kenyér sem lesz elég — írja a „Borászati Lapok” tudósítója.

*

PALINKA. Törköly. Ebben a cikkben igen élénk a kereslet. Az eladók esekély készleteiktől csak magasabb árakon hajlandók megválni, a kereskedelem viszont még mindig olesó árakon szeretne vásárolni. Az eladók álláspontja teljesen indokolt, mivel a készletek alig számottevők és ebben a cikkben az árak erős javulása is kézenfekvő. Árak 2.65–2.75 P-ig hektoliterfokonként.

Seprő. Ebben a cikkben a termelt esekély mennyiségek a piacon elhelyezést találnak. Árak 2.80–2.90 pengőig hektoliterfokonként.

Eper. A termelés a tavalyival szemben lényegesen kisebb, aminek okát abban látjuk, hogy az elhelyezési lehetőség nem kielégítő. Az eper idényeik lévén, a kereskedelem prompt szükségletét is csak olesó árban hajlandó fedezni.

Szilva. Az elmúlt héten is több üzlet jött létre. Egyes nagyobb szeszfőzdéktől, ahol minden évben jelentékeny mennyiségű szilviumot termelnek, azt az értesítést kaptuk, hogy az idén nincs nyersanyaguk. Árak: nyáriszilva 5.30, kékszilva 5.70, primőr kérszilva 6.— pengő hektoliterfokonként.

Borpárlat. A termelés lényegesen esőkkenése ellenére ebben a cikkben az üzlet nem kielégítő és vétel is csak ott jön létre, ahol az eladó árengedményt tesz. A jegyzett árak ab főzde, hordó nélkül, átadva és átvéve értendők, a mindenkor férvényben lévő forgalmi adó külön felszámítása mellett.

Felhívás a budapesti koresmáros kartársakhoz!

Értesítjük a budapesti koresmáros kartársakat, hogy egyesületünk keretében megalakult a

Budapesti Koresmárosok Szakosztálya

A szakosztálynak tagja lehet minden fővárosi koresmáros, ki iparát önállóan gyakorolja, ipar- és italmérsi engedéllyel bír és a belépési nyilatkozatot aláírja.

A belépés megkönnyítésére egyszer és mindenkorra két pengő beiratási díj fizetendő, az évi tagdíj pedig három pengőben van megállapítva. Az évi tagsági díjat a közgyűlés azonban a tagok szaporodásával felére mérsékelheti.

A Budapesti Koresmárosok Szakosztályának tagja egyúttal minden külföldi díj fizetése nélkül tagja a „Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesületé”-nek is.

A szakosztály irodája együtt van az országos egyesület irodájával a VI., Aradi uca 11. szám alatt. Telefon: 188-98. Az egyesület és szakosztály ügyésze: dr. Stéger Béla ügyvéd, IX., Ferenc körút 37. sz. Telefon: 379-88. Minden egyesületi és szakosztályi tagnak szakmabeli ügyekben díjmentesen áll rendelkezésre s semmiféle címen felvilágosításokért fizetni nem kell. Jogi tanáccsal pedig díjmentesen szolgál az ügyész.

Miután a koresmaipar egyelőre nem képzéshez kötött ipar, a koresmárosiparosok belépése semmiféle érdekképviselőnek nem kötelező. Minden koresmáros ahhoz az érdekképviselőhöz csatlakozik, ahová akar és ahol gondolja, hogy érdekeit legjobban képviselik.

Felkérjük a koresmáros kartársakat, hogy saját érdekeikben mielőbb töltsék ki az alábbi belépési nyilatkozatot és küldjék be a fenti címre. A beiratási és tagsági díj beküldésére azután postabefizetést lapot küldünk.

Budapest, 1931. július hó 24.

Kartársi üdvözlettel

Flesser Márton
szakosztályi elnök.

Szűcs Mihály
a Vendéglősök és Koresmárosok
Orsz. Egyesülete elnöke.

Levágandó és beküldendő!

BELÉPÉSI NYILATKOZAT.

Alírott belépek a „Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete” Budapesti Koresmárosok Szakosztályába és kérem felvételemet.

Név

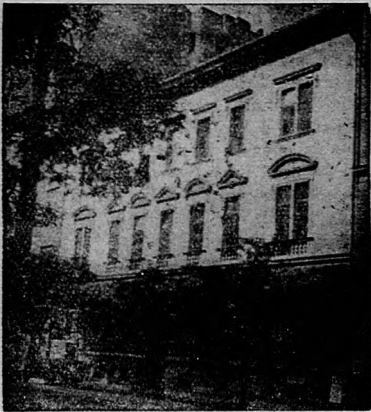
Foglalkozás

Pontos lakcím

Bpest, 193

.....
olvasható aláírás.

Közvetítette és kialakudta 134.000 P vé-
telárért: ZWILLINGER GYÖZÖ in-
gatlanügynökségi iroda, Budapest,
VII. Erzsébet körút 29. Tel: J. 403-13.

MUNNICH ALADAR műépítész, tör-
vényszéki hites szakértő által megál-
lapított forgalmi becserítke 286.000 P.
A Szállodások, Vendéglősök, Kávésök
stb. Országos Nyugdíjgyűjesülete Szék-
háza, VII. Aréna út 15.
354 □ ölon

A városok és községek által szedhető bor- és hús-fogyasz- tási adók, valamint sör- és szeszifogyasztási adópótlékok tárgyában kiadott 1923. évi 121.100. számú P.M. utasítás*)

(Folytatás).

(4) Ha a megkeresésnek a megkore-
sett pénzügyőri közegek meg nem fe-
lelhetnek, erről a megkereső városi, il-
letve községi közeget azonnal értesí-
teni kötelesek. Ily esetekben a fogyasz-
tási adók és adópótlékok beszedéséért
felelős városi, illetve községi közegek
a pénzügyigazgatósághoz fordulhat-
nak kíségetésre alkalmas pénzügyőri
közegek kirendelése iránt. A pénzügy-
igazgatóság ily kérelmek felett az
adott viszonyokra és a pénzügyörög,
létszámára való tekintettel határoz és
pedig akként, hogy a városi, illetve
községi közegek kérése lehetőleg teljesí-
tíve legyen, de emellett az állami
pénzügyi szolgálat érdekei is kellőleg
megóvassanak.

(5) A bor- és hús-fogyasztási adók,
illetve sör- és szeszifogyasztási adópótlé-
kok beszedéséért elsősorban a város,
illetve a község által kijelölt tisztvis-
elő (előljárási tag) vagy az e célra
felfogadott egyén felelős.

(6) A pénzügyőri közegek a városi,
illetve a községi közegeknek nyújtandó
segédkezőse alkalmával, nevezetesen
szemlék és házkutatások tartásakor,
kötelesek a pénzügyörög szervezete és
szolgálatára iránti szabályok rendelkezé-
seit, nevezetesen azok VIII. fejezeté-
nek határozmányait szem előtt tar-
tani.

IV. A városi, illetve községi közegek

*) Előfizetőink kívánságára közöljük
a fogyasztási adókra vonatkozó ren-
deletet. Kérjük olvasóinkat, figyelme-
sen olvassák el e rendeletet, mert erre
sokszor van szükségük.

által a pénzügyi közegek igénybevev
tevékenysége folytán felmerülő eljá-
rásik öltések megtérítése és elszámolá-
sa tekintetében a következők tartan-
dók szem előtt:

(1) A jövedéki büntető eljárás során
felmerült eljárási költségek közé a fel-
merült dologi kiadások és tanudija-
kon, stb. kívül azok a költségek is tar-
toznak, amelyek a pénzügyi közegek-
nek a kérdéses jövedéki büntető eljá-
rás keretében való közreműködése
folytán állottak elő, azaz a segédletti
díjak és az esetleg kiküldött pénzügyi
közegek napidijai és utiköltségei is.

(2) A fogyasztási adók és adópótlé-
kok beszedéséért felelős városi, illetve
községi közegek részére az ellenőrzési
szolgálat keretében a fenti III. pont-
nak megfelelően nyújtandó segédkezőse
alkalmával a pénzügyörög tagjait
azok a járandóságok illetik meg, ame-
lyek a pénzügyörög szolgálatára és
szervezete iránti szabályok értelmében
részükre megállapítva, s rendes szol-
gálati uton való felszámítás mellett, a
m. kir. állampénztár által fizetendők
ki.

(3) Ha a szolgálat az érdekelt városi,
illetve községi közegek kérelme folytán
és nagyobbbrészt, vagy kizárólag a vá-
ros (község) érdekében történt, az eset-
ben a város (község) — függetlenül a
segédkezőse eredményességétől vagy az
esetleg befolyó pénzbüntetés nagysá-
gától — a felmerült költségeket meg-
téríteni tartozik. A pénzügyörög tag-
jainak azonban ez illetményekre nézve
nincs az érdekelt várossal, illetve
községgel szemben közvetlen felszámí-
tási vagy költségkövetelési joguk, sőt
az ily felszámítás vagy követelés szí-
goruan tilos.

(4) Az érdekelt város, illetve község
által a fentiek szerint megtérítendő, s
a kincstár által előlegezett költségek
a pénzügyörög ágazatnál az illető
város (község) által megtérítendő elő-
leg gyanánt számolandók el és egyen-
litendők ki.

(5) Az ilyen költségekről a pénzügy-
őri közegeknek minden egyes eset al-
kalmával külön-külön számlákat kell
benyújtaniok és ezek a számlák eset-
ről-esetre szolgálati uton azonnal fel-
terjesztendők a pénzügyigazgatóság-
hoz. A pénzügyigazgatóságok kötele-
sek ezeket a számlákat soron kívül
megvizsgálatni és az érdekelt várost,
illetve községet terhelő térítmenyeket
és alapon megállapítani.

(6) Az ekként megállapított térít-
mény a pénzügyigazgatóság mellé ren-
delt számvonosság által előírandó és
nyilvántartásba veendő; a pénzügy-
igazgatóság pedig, a térítmény megál-
lapítása alkalmával egyidejűleg annak
azonnali befizetése végett intézkedni
köteles.

7. §.

I. (1) A városok és községek addig
is, amíg a szabályrendeletek megalko-
tása és jóváhagyása lehetővé válik, a
jelen utasításban és annak függeléké-
ben (szabályrendelet-minta) foglalt
határozmányoknak pontos betartása
mellett és az árszabásban megállapí-
tott adótelemek korlátain belül, Buda-
pest székesfőváros pedig az eddigi ke-
zelési módokat mellett, de ugyan-

csak a jelen rendeletben foglalt ársza-
básban megállapított adótelemek kor-
látain belül az 1. §-ban említett fog-
yasztási adókat és adópótlékokat 1923.
évi október hó 1-től kezdve szedhetik.
Ennek az átmeneti rendelkezésnek ha-
tálya azonban legfeljebb 1924. évi márc-
sius hó 31-ig terjed.

(2) Az illető városok és községek
kötelesek a jelzett határidőn belül a
szabályrendeletek megalkotása és a jó-
vánhagyás elnyerése iránt a szükséges
intézkedéseket haladéktalanul meg-
tenni.

(3) A fenti rendelkezések pontos vég-
rehajtásáról a pénzügyigazgatóságok
meggyőződést szerezni és amennyiben
e tekintetben bármiféle mulasztást
vagy az előírt szabályoktól való eltér-
ést észlelnének, erről hozzáam azonnal
jelentést tenni kötelesek.

II. (1) A városok (községek) terüle-
tén 1923. évi október hó 1-én készletben
lévő szeszis italoknál 10 hektoliterfo-
kot, bornál 5 hl-t, husnál 1 métermá-
zsát, srónél - hl-t meghaladó fogyasz-
tási cikkek után a jelen rendeletben ér-
telmében szedhető magasabb fogyasz-
tási adók és adópótlékok pótlólag be-
szedhetők.

(2) E célból jogosultak a városok
(községek) mindazokat a természetes
vagy jogi személyeket, akik bármi cí-
men, a tulajdonjogra való tekintet
nélkül, ily készletet tartanak maguk-
nál, annak legkésőbb 1923. évi október
hó 8-áig a városmál (községmál) való
bejelentésére kötelzni.

(3) Az említett készletek után járó
fogyasztási adóknak és adópótléknak
(pótadónak) beszedésére az elen ren-
delethez csatolt szabályrendelet mintá-
ban foglaltak értelemszerűen nyerneik
alkalmazást.

(4) A pótadózás céljára szolgáló be-
jelentés megtételének elmulasztása,
vagy az ellenőrzés során a bejelentés-
sel szemben talált és 10%-ot meghala-
dó többlet megállapítása eseteiben, az
1923. évi XXXIII. tc. 3. §. (7) pontja
szerinti büntető eljárásnak van helye.

(5) A bortermelőeknek a 2. §. szerinti
járó kedvezmény — az erre vonatkozó
igénynek írásbeli vagy szóbeli bejele-
ntése alapján — a pótadóztatásra is ki-
terjed.

8. §.

Az állami borital- és hús-fogyasztási
adók megszűnév, a pénzügyigazgató-
ság különös gondoskodásának tárgyát
kell, hogy képezze a fennálló borital-
és hús-fogyasztási adóhátralékok ren-
dezése és behajtása.

I. A megváltásból és bérletből eredő
hátralékok behajtása iránt a szüksé-
ges intézkedéseket az 1911. évi P. K.
52. számában megjelent 133.808. számú
körrendelet alapján a m. kir. állampénz-
tárak teljesítik. — A m. kir. állampénz-
tárak kötelesek az 1923. évi októ-
ber hó végén esetleg még fennálló hat-
ralékokról a pénzügyigazgatóság-
nak a foganatosított intézkedések felsoro-
lása mellett, 8 nap alatt jelentést ten-
ni, amely jelentések alapján a pénzügy-
igazgatóság a továbbiak iránt sa-
ját hatáskörében köteles intézkedni.

II. (1) A ráuntalásból eredő hátralé-
kok rendezése a kis- és nagyközségek-
re ráuntalt borital- és hús-fogyasztási

adóknak kezelése és e kezelés ellenőrzése tárgyában az 1902. évi 60.675. számú körrendelettel kiadott „Szabályzat” határozmányai értelmében fogatosítandó. E végből a pénzügyőri biztosítási kerület vezetői az illető városoktól és községektől bevont számadásokat és lejtromokat az idézett Utasítás 9. §-a értelmében teljesítendő intézkedések után a pénzügyigazgatósághoz azonnal felterjesztési kötelesek.

(2) A folyamatba tett jövedéki eljárások a legsürgősebben lefolytatandók, hogy az ily hátralékok rendezése mielőbb befejezést nyerhessen, illetőleg a törlesre nézve az idézett Utasítás 9. §-a értelmében teendő javaslatok, a számadások, lajstromok, számfeljegyző-könyvi-kivonatok és egyéb iratok kapcsán a pénzügyminiszterhez legkésőbb 1924. évi március hó végéig előterjeszhetők legyenek.

9. §.

(1) az 1899. évi VI. tc. hatályon kívül helyezett, megszűnik a városok részére a fogyasztási adótermészetű jövedelmek kiegészítése címén eddig engedélyezett állami segélyek kiutalása is.

(2) az 1899. évi VI. tc. 4. §-a alapján az 1923. évi szeptember hó 30-ig terjedő időre engedélyezhető állami segélyek megállapítása céljából megejtendő szokásos eszámolások a segélyre jogosult városokkal az e tárgyban legutoljára 1921. évi december hó 1-én kelt 160.535. számú körrendeletem értelmében ejtendő meg.

(3) Az állami segélyre jogosult városok 1923. évi szeptember hó 30-ig terjedő időre eső fogyasztási adótermészetű tiszta jövedelmének megállapítása céljából megejtendő leszámoló-

soknál különös gond fordítandó arra, hogy

a) az összehasínlító kimutatás bevételi tételei alatt a város által beszedett borítal- és husfogyasztási adókon, illetve bor-, hus- és szeszfogyasztási adópótlékokon kívül azok az összegek is vétessenek fel, amelyeket a város szabályszerű kezelés és ellenőrzés mellett beszedhetett volna, ugyancsint az egyes feleket terhelő hátralékok is;

b) az adókezelők részére az 1923. év folyamán kiutalt fizetési előlegeknek csak az 1923. évi szeptember hó végéig eső része vétessék kezelési kiadásként számlításba.

(4) A kezelési kiadások tétele alatt, miként eddigi, ugy az 1923. évi állami segély megállapításánál is, a kezelő személyzet rendes illetményein kívül figyelembe vehetők a természetbeni ellátással járó kiadások, valamint mind-azok a rendkívüli pótlékok, drágasági segélyek is, amelyeket az erre vonatkozó kormányhatósági intézkedések az állami közalkalmazottak részére biztosítanak. Afennyiben tehát valamely város a fentiek alapján a fogyasztási adókezelőszemélyzet részére az 1923. évre engedélyezhető ily rendkívüli segélyeket még ki nem utalta volna, ugy ezen pótlékoknak (élelmiszer megváltásnak) az 1923. évi szeptember hó végéig járó összege kezelési kiadásként figyelembe vehető, de csak az állami alkalmazottak részére megállapított mértékben. Az ily összegeknek az összehasínlító kimutatásba történt beállítására a pénzügyigazgatóság által külön, részletesen indokolandó.

(5) Az 1923. évi állami segélyekre nézve a jelentések, a leszámolások és egyéb iratok csatolása mellett 1924. évi március hó végéig terjesztendők elő.

A „Száályrendelet” mintáját jövő számunkban közöljük.

Pályázati hirdetmény az egri, kecskeméti, soproni és tarcali m. kir. szőlészeti és borászati szakiskolába az 1931—32. tanévre való felvételre. Felvételi kellékek: 1. Legalább a 16 éves életkor betöltését igazoló anyakönyvi kivonat. 2. Legalább az elemi iskola hat osztályának sikeres elvégzését tanúsító bizonyítvány. 3. Ép, erős, egészséges, gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkat s a himlő ellen való beoltást igazoló orvosi bizonyítvány. 4. Községi erkölcsi bizonyítvány. 5. A szülők (gyám) beleegyező és kötelező nyilatkozata arról, hogy a felvett tanuló a tanfolyam teljes befejezése előtt az iskolából ki nem veszik s hogy az alábbi 6. pont szerint járó tápdíjat pontosan fizetni fogják. Ha a pályázó teljes koru, ezt a kötelező nyilatkozatot két tanu igazolásával maga tartozik kiállítani. 6. A felvett tanuló az iskolába lakást és teljes ellátást kap s ezért havonként 20 azaz Husz pengő ellátási díjat tartozik az iskola pénztárába negyedévenként előre befizetni. Teljesen vagyonatlan, jó magaviseletű és jeles előmenetelt tanúsító ifjak, a fél vagy az egész ellátási díj elengedésében is részesülhetnek. A felvételnél a nagyobb előképzetteknek és azok, akik eddig szőlőműveléssel vagy kádármesterséggel foglalkoztak, továbbá akiknek szülei saját szőlővel bírnak s ezt igazolni tudják, előnyben részesülnek. Mind a négy szakiskola két éves tanfolyamu. Ezek a szakiskolák azonban oly módon vannak egymással kapcsolatban, hogy a soproni és a tarcali iskolában csakis az első éves, az egri és kecskeméti iskolában pedig csakis a másodéves tanulók nyerik kiképzésüket. A Sopronban végzett első éves tanulók Egerbe, a Tarcalon végzett első évesek pedig Kecskemétre mennek át a második évfolyam elvégzésére. A tanév mindenik iskolában szeptember hó 25-én kezdődik és július hó 3-én végződik. Az első évet végzett tanulók a nyári szünidő felét a szakiskolánál gyakorlati munkák végzésével tartoznak eltölteni. Fehérneművel, ágyneművel (párna, takaró és huzat), ruházattal, könyvekkel, író- és rajszerekkel minden felvett tanuló a saját költségén tartozik magát ellátni. A fentemlített okmányokkal kellően felszerelt és sajátkezűleg irt pályázati kérvények (melyben a folyamodó eddigi foglalkozása is részletesen leirandó, esetleg bizonyítványokkal igazolandó), a Földművelésügyi miniszterhez címezve, augusztus hó 14-ig lehetőleg a soproni vagy a tarcali szőlészeti és borászati szakiskola igazgatóságánál nyújtandók ugyan be, de a másik két szakiskolánál is beadhatók. A pályázati kérvényre 1 pengő 60 filléres, a mellékletekre pedig 16 filléres mellékleti okmánybélyeg ragasztandó. A pályázati kérvény miként való elintézéséről az illető szakiskola igazgatósága fogja a pályázókat, a tanév megnyitása előtt írásban értesíteni.

Vendéglősök, Korcsárosok, Kávésok és Ifalmérők figyelmébe!

- Kötelező** a kifüggesztése az 1929. évi X. t.-c. alapján készült
- Új Borförvény-kivonat plakátja** drb.-ja **90 fill.**
Legalább 20 darab vételénél darabja 80 fillér.
- A korcsmai hitel elförléséről szóló plakát** „ **60 fill.**
(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben.)
- Fiatalkorúak szesziflalmáról (1927. évi XXXIII. t.-c.) szóló plakát** „ **40 fill.**
- Padlóra köpni filos plakát** „ **40 fill.**
- Éneklés és lármázás hatóságilag filva van plakátja** „ **40 fill.**
- Káromkodás, frágár beszéd filos plakát** „ **40 fill.**

Vidéki rendelésnél a plakátok — a portóköltés miatt — darabonként 20 fillérral drágábbak.

Az összes plakátok kemény papíron készültek. — Kaphatók a „Fogadó — Magyar Vendéglős” kiadóhivatalában, Budapest, VI., Aradi uca 11. sz.

Ajánlatos a plakátok árát akár levélbélyegekbén, 10 és 20 filléres címletekben előre beküldeni, miután az utánvét mellett küldésnél igen nagy a portóköltés.

Beszerezte már az új Borförvény kivonatot?